

## He Whakapāha nā Ngā Pirihimana o Aotearoa

**Kaituku: Tania Kura | Kaikōmihana o Ngā Pirihimana o Aotearoa |**

E tū ana ahau i te rā nei, hei Kaikōmihana o Ngā Pirihimana o Aotearoa, i runga i te ngākau pōuri me te tuku whakapāha mō ngā hē ā-tōpūtanga o mua mō te haumaruru me te whakarato i te hunga whakaraerae i tō mātou pāpori – ngā tamariki, ngā taiohi, me ngā pakeke e manaakitia ana.

Nā ngā hua i puta i te Kōmihana a te Karauna, kua kite i te whakapapa o ngā āhuatanga pōrarururu a Ngā Pirihimana. Kāore mātou i aro tika ki ngā hiahia o te iwi Māori me ngā iwi o Te Moana-nui-a-Kiwa, otirā te hunga whaikaha me te hunga turi e manaakitia ana e mātou. Kua kitea te pōhēhē i roto i tā mātou arotahi ki ngā mahi whakaū, kua ki ngā whiringa rerekē ki tēnā o te hātepe taihara. He wā hoki ōna kāore mātou i kaha whai i ā mātou ake kaupapa here, Tohutohu hoki i te āhua o tā mātou mahi tahi ki ngā tamariki me ngā taiohi.

Nā ō kupu ki te Kōmihana a te Karauna, kāore mātou i whai māramatanga, i whakawā tika i ngā āhuatanga maukino a ō mātou ake pirihimana i a koutou e noho ana ki a mātou. Tae rā anō ki ngā nōhanga i ngā herehere, i ngā rūma uiui, ki te kawea atu hoki ki wāhi kē pēnei me ngā hōhipera. Kua aua atu tā mātou kore i whai kaupapa here motuhake e pā ana ki te tūhura i ngā mahi taitōkai me ngā mahi tūkino i te hunga tamariki. Tērā pea ko te mea whakararu katoa, i whakaatu ngā taunakitanga i tukuna ki te Kōmihana a te Karauna e ngākaukino ana ētahi o mātou ki a koutou ngā pāpurenga o te tūkino, o te whakapā hoki, ā, i ōna wā ko te kore i whakaponu ki āu kōrero, ko te kore i āta tūhura hoki i tāu i whakapae ai. Me i wehe atu koe, kāore mātou i paku aha, ā, i whakaponotia te whakamāramatanga mai i te hunga o te wāhi i whakahokia atu ai koe.

Ko ēnei hē i horapa i ngā tekau tau i ngā hia whakahaerenga Pirihimana. Ka tū ahau hei Kaikōmihana me te kawea katoa i ngā ngoikoretanga o mua o tō tātou tōpūtanga. Kua āta whakarongo mātou ki ō wheako. Ka mihia nuitia koutou i te nui o tō koutou māia.

Ehara tēnei i te wā tuatahi kua tūtohua e mātou ō mātou hara. Kua tuku whakapāha mātou mō ngā raru o mua mō te āhua o tā mātou kawē i ngā kēhi pāwhera, me ō mātou hononga ki te Māori me ngā iwi o Te Moana-nui-a-Kiwa. Ko tēnei whakapāha, he whakamihi ki ngā tūtohunga o mua, engari, ka nui ake tōna kite i ngā hē katoa o Ngā Pirihimana i ngā rima tekau tau i kōrerotia rā e te Kōmihana a te Karauna.

Ahakoā kāore e taea e mātou ngā hē o mua te whakakore, e ngākau titikaha ana mātou ki te ako me te whakawhanake. I ngā tau tata nei kua whakatinana mātou i ngā panonitanga hirahira i ā mātou ritenga, i ā mātou kaupapa here, me tō mātou ahurea. I tēnei rā, ka whakakoia anō ahau i tā mātou whakapau kaha ki te koke tonu me tēnei haerenga o te whakawhanaketanga.

E ngākau titikaha ana mātou kia whakatipu i tētahi ratonga pirihimana ka tiaki, ka whakarato i te pāpori katoa, tae rā anō ki te hunga whakaraerae. Ko te tūmanako kia tipu anō te whakaponu o te marea kua hē i a mātou mā te whakatau ka kore enei hē e tukuruatia.

Ki a koutou katoa i whakataumahatia nā o mātou hē o mua – e rangona ana koutou, e whakaponotia ana koutou, ā, e tino whakapāha ana mātou. Ka kore ō wheako e tukuna kia warewaretia, engari, ka waiho hei ārahitanga mā tātou e anga whakamua ana kia tū hei ratonga pirihimana e mōhiotia ana, e whai wāhi ai hoki te katoa o Aotearoa.